

[Kai Moltke.]

Er det ikke i virkeligheden at stille arbejderne i den situation, at der er lagt loft, mens arbejdsgiverne, der siger nej, kan få lov til at fortsætte en uge endnu med pressionspolitikken for, at man fra det offentliges side skal betale langt større beløb end det, som svarer til de krav, der er stillet om lønforhøjelser inden for landbrugserhvervet.

Ud fra dette grundlag kan jeg selvfølgelig hverken under den ene eller den anden form medvirke til det foreliggende forslag eller noget lignende, heller ikke at man tager forligsmandens skitse som grundlag.

Anker Jørgensen: Jeg mener, det er en meget uværdig form for pression, som landbruget har lagt for dagen under disse overenskomstforhandlinger. Landbrugets arbejdsgivere, måske i særlig grad den politiske del af landbruget, som jo er repræsenteret stærkt her i tinget, har nu hovedansvaret for den konfliktsituation, som vi står over for, og som regeringen i hvert fald ikke har nogen løsning på.

Der er ellers ingen grænse for, hvad de borgerlige partier kan kalde samfundsskadeligt, når det gælder konflikter på arbejdsmarkedet; nu har de selv hovedansvaret for en konflikt, som jeg ikke viger tilbage for at kalde resultatet af en særdeles egoistisk klassekamp. Regeringens indbyrdes uenighed har fået den til at fremkomme med den dårligst tænkelige løsning. Tvungen voldgift er netop i denne situation helt meningsløs. Den kan nemlig kun have ét formål, varetagelse af landbrugets snævre interesser.

Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at en tvungen voldgifts opgave er at skære ned, skære ned på den skitse, som forligsmanden har fremlagt, og som i forvejen efter fagbevægelsens vurdering var behæftet med betydelige mangler. Det har altså intet med en objektiv vurdering at gøre, at man etablerer en sådan voldgift. Derfor er det også rimeligt, som det er blevet sagt af andre talere, at betegne denne situation som en situation, hvor man virkelig anvender tvang, vold og gift i en bestemt klasses eller samfundsgruppes interesser. Først presser man for større tilskud til landbruget, og dernæst gennemtvinger man en politisk ord-

ning for arbejdsmarkedet, der skærer ned på arbejderne vilkår. Jeg mener, det er klassekamp, så det batter.

Hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) efterlyste, hvilket alternativ man havde fra socialdemokratiets side. Jeg vil ikke sige, det undrer mig, men jeg konstaterer, at den borgerlige opposition åbenbart selv er rådvild. Hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) er rådvild, og regeringen er det åbenbart også.

Der er som bekendt tre muligheder i denne sag. Den ene mulighed er tvungen voldgift, og det er, i hvert fald som tingene har udviklet sig, den absolut dårligste løsning, og det er lige bestemt den, man har valgt.

Den anden mulighed er den mulighed, som også er nævnt, at man skulle ophøje forligsmandens skitse til lov. Jeg vil gerne sige som mit syn på dette spørgsmål, at jeg også vil finde denne fremgangsmåde yderst betænkelig. Jeg mener, at som tingene har udviklet sig, da er der desværre ingen anden vej at gå, end at konflikten må gå sin gang, og det må over for befolkningen herved også demonstreres, hvem der har ansvaret for det. Det er landbrugets arbejdsgivere, der har spillet højt spil, og de har tabt.

Yderligere er den form for indgreb, man laver her, meningsløs. Netop dette, som hr. J. O. Krag understregede, at konflikten vil vare en uges tid, og enhver ved på grund af det politiske flertal her i folketinget, hvad løsningen vil blive. Det forekommer mig, at denne regering handler på en måde, hvorved den tydeligt demonstrerer, at der ikke alene er gradforskelle, hvad kløgt angår — eller hvad format angår, eller hvad man nu skal kalde det — men at den har virkelig afgørende mangel på forståelse for, hvordan man håndterer en sådan situation.

Hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) sagde, at landbruget ikke skulle være årsag til, at der blev sat en længsling i sving, bl. a. også i industrien. Jeg synes, det er rørende at høre, men jeg vil også gerne sige: det er utænkeligt. Som vi alle sammen ved, går strømmen arbejdskraftmæssigt set fra landbruget til industrien. Der er derfor overhovedet ikke nogen — i hvert fald ikke nogen nævneværdig — mulighed for, at landbrugets lønninger skulle kunne få virkninger på lønningerne og dermed på længslingen i byerne.